

Monumentnummer*: 523600

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 18 december 2001
Kadaster deel/nr 82936/65

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Wijchen Wijchen Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Wijchen P 2521

Omschrijving**

Omschrijving

T-BOERDERIJ uit 1925. Het grote voorhuis heeft een voornamelijk en rijke uitstraling met in- en uitgezwenkte gevels, zogenaamde "Gelderse gevels". Het achterhuis is sober en meer traditioneel vormgegeven.

Het vanuit een rechthoekig grondplan opgetrokken voorhuis heeft twee bouwlagen, een zolderverdieping en een vliering onder dwars geplaatst zadeldak. Het DAK is geplaatst tussen topgevels en heeft de nok evenwijdig aan de voorgevel. Het dak is gedekt met rode verbeterde Hollandse pannen en watert af via op de muur gelegde bakgoten. Op de nok zijn twee schoorstenen geplaatst. Midden in het voorschild bevindt zich een plat gedekte houten dakkapel met vier gekoppelde vierruits raampjes. De bakstenen GEVELS met trasraam zijn in kruisverband gemetseld. In het trasraam bevinden zich twee kelderlichten met diefijzers: één in de linker zijgevel en één links in de voorgevel. De uitgespaarde muuropeningen worden afgesloten door rechte strekken. De hoge eerste bouwlaag heeft 24-ruits schuiframen en de lagere tweede bouwlaag heeft 16-ruits schuiframen. Het keukenraam in de rechter zijgevel is "in stijl" vergroot. De lekdorpels zijn uitgevoerd in baksteen. De vensterluiken zijn verwijderd. De hoofdingang bevindt zich in het midden van de vijf vensterassen brede en symmetrisch ingedeelde voorgevel. De ingang bestaat uit een houten deur en een bovenlicht met ruitvormige roedenverdeling, gevat in een vlakke omlijsting met afsluitende kroonlijst. Rechts naast deze ingang is een gedenksteen ingemetseld met het opschrift: "Eerste steen / gelegd door / Ph.J.A.M. Broekman / 9-9-1925". De linker en rechter zijgevel worden afgesloten door een meermalen in- en uitgezwenkte top met rechte 'pinakels' en horizontale zaagtandlijsten. Beide zijgevels hebben in de zolderverdieping twee kloosterkozijnen en ter hoogte van de vliering een rond vierruits raampje. In de linker zijgevel is tussen de twee verdiepingvensters een gedenksteen ingemetseld met het opschrift: "AFGEBRAND EN HERBOUWD / IN 1925 / VOORZITTER

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

J.P.M. BROEKMAN". De RUIMTELIJKE INDELING van het woongedeelte bestaat uit een tot de brandmuur reikende middengang met links achterin een trap; een kelder/opkamer (salon) en een bijkeuken in de linker beuk; een woonkamer (oorspronkelijk twee vertrekken) en een keuken in de rechter beuk. In het woonhuis zijn oorspronkelijke INTERIEURELEMENTEN bewaard gebleven, zoals paneeldeuren met zes ruitjes in het bovenpaneel; betegelde 'lambrizing' in de gang met in blauw geschilderde voorstellingen in een cirkelvormig kader op een witte ondergrond (o.a. bruggen, sluizen, gemalen, molens, zeilboten); dezelfde tegels zijn gebruikt voor de achterwand van de keukenschouw; een vloer van grijze plavuizen en troggewelven op ijzeren liggers in de kelder.

Het achterhuis heeft in kruisverband gemetselde GEVELS met een trasraam. De gevels worden geleed door lisenen en afgesloten door enkele uitgemetselde baksteenlagen. De uitgespaarde muuropeningen worden segmentboogvormig afgesloten: overwegend grote negenruits en kleine twaalruits stalen stalramen. De opgeklampte en uit twee delen bestaande staldeuren worden afgesloten door een ijzeren latei en een getoogd tienruits bovenlicht. De hoge toegang tot de deel met opgeklampte dubbele deur bevindt zich ongeveer halverwege de linker zijgevel (oorspronkelijk getoogd aan de bovenzijde, thans doorgebroken tot aan de dakvoet). In de achtergevel bevindt zich onder het wolfeind een rond zoldervenster met roostracing en een getoogd zolderluik. Het afgewolfd hoge ZADELDAK is gedekt met rode verbeterde Hollandse pannen en watert af via zinken mastgoten. De nokhoogte is gelijk aan die van het dwars geplaatste zadeldak van het voorhuis.

Het bedrijfs gedeelte bezit een L-vormige deel met klinkervloer, meerdere paardenboxen en later ingebouwde varkenshokken (was koeienstal). De inwendige houtconstructie bestaat uit vijf hoge dekbalkgebinten met elk een extra horizontale balk, waarop nokstijlspanten met kreupele stijlen.

Waardering

T-BOERDERIJ uit 1925.

- Van architectuurhistorische waarde als typologisch goed en gaaf voorbeeld van een grote boerderij met dwarsdeel en dwarsgeplaatst voorhuis. Het object valt op door hoogwaardige esthetische kwaliteiten, zoals de bijzondere vormgeving van het voorhuis met in- en uitgezwenkte topgevels en de zorgvuldige detaillering van het achterhuis. De boerderij is gaaf bewaard gebleven qua hoofdvorm, gevelindeling, materiaalgebruik en interieurindeling. Bovendien bezit het pand diverse waardevolle interieurelementen. De boerderij is van belang voor het oeuvre van bouwmeester Francken uit Andelst.

- Van stedenbouwkundige waarde als essentieel onderdeel van een agrarisch complex dat van belang is wegens de hoogwaardige kwaliteit en omvang van de bebouwing, de erfaanleg en de historisch-ruimtelijke relatie met groenvoorzieningen, wegen en bodemgesteldheid.

- Van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling; in casu het onderdeel uitmaken van het rijke bezit van het Nijmeegse Oud-Burgeren Gasthuis.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument